

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

GULISTON DAVLAT UNIVERSITETI

OZIQ-OVQAT TEXNOLOGIYALARI KAFEDRASI

DONNI QURITISH TEXNOLOGIYASI

SILLABUSI

(DQT2503)

- Bilim sohasi:** 700000 - Muhandislik, ishlov berish va qurilish sohalari
Ta'lim sohasi: 720000 - Ishlab chiqarish va ishlov berish sohalari
Ta'lim yo'nalishi: 60720100 - Oziq-ovqat texnologiyasi (don mahsulotlari)

© Ushbu hujjat Guliston davlat universiteti mulki hisoblanadi va uni oluvchilar uchun maxfiy bo'lib, to'liq yoki qisman nusxa ko'chirilishi, tarqatilishi yoki ko'paytirilmasligi yoki uchinchi shaxslarga berilmasligi kerak. Ushbu materialni ko'paytirish, tarqatish, nusxalash, oshkor qilish, o'zgartirish, tarqatish yoki nashr etishning har qanday shakli qat'iyan man etiladi.

Kun	
Avgust 2024	Ushbu sillabus Guliston davlat universiteti kengashining 2024-yil “___” ___ dagi - sonli bayonnomasi bilan maqullangan.
	Tuzuvchi: Nurmuxamedov A.A - GulDU, “Oziq-ovqat texnologiyalari” kafedrasи o'qituvchisi Xazratkulov J.Z. – Oziq-ovqat texnologiyalari kafedrasи o'qituvchisi
	Taqribchilar: Majidov.Q.X. - BMTI, “Oziq-ovqat mahsulotlari texnologiyasi” kafedrasи texnika fanlari doktori prof, Sattarov K.K - GulDU, “Oziq-ovqat texnologiyalari” kafedrasи texnika fanlari doktori prof,

Mundarija

DQT2503: Donni quritish texnologiyasi.....

1. Fan tavsifi.....
2. Fanning dastlabki rekvizitlari.....
3. Fanning maqsadi.....
4. Ta'lim berish natijalari.....
5. Ta'lim berish usullari.....
6. Soatlar/Kreditlar.....
7. Fanning tarkibiy tuzilishi.....
8. Talabalar bilimini baholash.....
9. Adabiyotlar.....
10. Akademik talablar.....

DONNI QURITISH TEXNOLOGIYASI (DQT2503)

1.Fan tavsifi

“Donni quritish texnologiyasi” fani talabalarda donni saqlash korxonalarida ko‘llaniladigan turli xil don ekinlarining turlari, tuzilishi, ishlatalish ko‘lami, don quritish uskunalarini muayyan sharoitlarga mos holda tanlash usullari bo‘yicha yo‘nalish profiliga mos bilim, ko‘nikma va malaka shakllantirishdir.

2.Fanning dastlabki rekvizitlari

Ushbu fanni o‘zalshtirish uchun. Don va don mahsulotlari texnologiyasi, Oziq-ovqat kimyosi. Oziq-ovqat texnologiyasi asoslari sanlardan zarur bilimlarga ega bo‘lish talab etiladi.

3.Fanning maqsadi

Fanning maqsadi talabalarga don quritish texnologiyasi nazariyasi, quritish turlari va donni quritish uskunalarini tuzilishini xamda ma’lum texnologik sharoitlari uchun ulardan munosiblarini tanlab hisoblashga o‘rgatishdan iborat:

—xulosalarni asosli tarzda aniq bayon etishga o‘rgatish hamda egallagan bilimlar bo‘yicha, talabalarni mustaqil fikrlash;

—don quritish texnologiyasi bo‘yicha barcha jarayonlarni to‘g‘ri olib borish o‘rgatish;

—ishlab chiqarish texnologiyasida yuzaga keladigan texnologik nuqsonlarni bartaraf etish choralarini, tahlil qilish;

—don uyumida namuna olish orqali tahlil qilish, fizik-kimyoiy ko‘rsatkichlari bo‘yicha sinflarga ajrata oladi;

—quritish turlari va donni quritish uskunalarini tuzilishini xamda ma’lum texnologik sharoitlari uchun ulardan munosiblarini tanlab hisoblashga o‘rgatish;

—kleykovina va unning kuchi. Xamir qorishda va keyingi bijg‘ish va tindirish jarayonlarida tushunchalar berish;

—ishlab chiqarish texnologik bosqichlari bo‘yicha nazariy bilim va amaliy ko‘nikmalarni o‘rgatish;

4.Ta’lim berish natijalari

Ushbu fanni muvaffaqiyatli tugatib, talabalar quyidagi ko‘nikmalarga ega bo‘ladi:

1 Donni quritish korxonalarida ishlataladigan uskuna va jixozlar, texnologik sxemalar, non, makaron va qandolat mahsulotlari ishlab chiqarish korxonalarini uskunalarini ishlash prinsiplari bo‘yicha tasavvurlarga ega bo‘lishadi;

2 Fan atamalari bilan tanishadi;

3 Jamoada ishslash, kasbga oid mustaqil va tanqidiy fikrlash, muloqot madaniyati va xulosa chiqarish ko‘nikmalariga ega bo‘ladi;

4 Fan topshiriqlarini vaqtida bajarish, jamlash va taqdim etish ko‘nikmalariga ega bo‘ladi;

5 Talaba amaliy va ko‘chma mashg‘ulotlarda non , makaron va qandolat mahsulotlari ishlab chiqarish korxonalarini uskunalarini bilan ilg‘or zamonaviy texnika va texnologiyalari bilan jihozlangan korxonalar bilan tanishishdi;

6 Ishlab chiqarish jarayonlari bo‘yicha boshlang‘ich amaliy tajribalar orttiradi, har bir guruhining sifatiga qo‘yiladigan talablarni samaradorligini oshirish masalalarini mustaqil yechishni bilib oladi;

5.Ta’lim berish usullari

- Dolzarb mavzu bo‘yicha shaxsiy fikrini tanqid, publisistik va boshqa janrlarda yozma bayon qilish;

- ma‘ruzalar tayyorlash;

- amaliy va laboratoriya ishlarni bajarish va xulosalash;

- Interfaol kyes-stadiylar;

- blitz-so‘rov;

- guruhlarda ishslash;

- taqdimotlarni qilish;

- jamoa bo‘lib ishslash va himoya qilish uchun loyihalar

6.Soatlar/kreditlar

Ta'lif turi	Ma'ruza Soat	Amaliy mashg'ulot Soat	Laboratoriya Soat	Mustaqil ta'lif Soat	Jami Soat/kredit
5-semestr uchun					
Kunduzgi	14	16	14	46	90/3
Yillik jami	14	16	14	46	90/3

7. Fanning tarkibiy tuzilishi

No	Mavzular	Soat	Ma'ruza mashg'ulotida ko'rildig'an masalalar	soat	Amaliy mashg'ulot mavzulari	soat	Mustaqil ta'lif va mustaqil ish mavzulari	soat
1	1-mavzu. Don quritish texnologiyasi tarixi va rivojlanish tendentsiyalari.	12	Donni quritish korxonalarida ishlatalidigan quritish uskunalari to'g'risida umumiylar ma'lumotlar. Donni quritish fanining asosiy vazifalari.	2	Shaxtali quritishlar DSP, SZSh, K4-USL rusumli bug'doy harakat sxemasi..	4	Quritishlar jarayonida defektlarni yuzaga kelishi va ularni bartaraf qilish.	6
2	2-mavzu. Bug'doyni asosiy xossalari.	12	Bug'doy quritishda bug'doyni ba'zi xossalarning ahamiyati. Nam havoning fizik xossalari. Yoqilg'ini yonishini asosiy ma'lumotlari.	2	Bug'doy quritishni analitik usuli.	2	Avtomatlashtiris h-ning quritish jarayonida o'rni.	8
3	3-mavzu. Yoqilg'iga bo'lgan talab. Issiqlik hisoblash usuli	12	Suyuq yoqilg'ini yoqish. Bug'doy quritish ventilyatorlari. Quritish sistemasida issiqlik ventilyatsiyasi.	2	Bug'doy quritish issiqlik hisoboti.	4	Quritish jihozlarini o'rnatish.	6
4	4-mavzu. Bug'doy quritish qurilmalarining loyixalari	10	Bug'doy quritish qurilmalariga bo'lgan talablar. Quritgichlarning turlari. Quritish qurilmalarini loyxalash va qayta tamirlash. Chet el quritgichlari.	2	Quritish jarayonida nazorat qilish.	2	Bug'doy donini quritish qurilmalarini texnik ishlatish.	6
5	5-mavzu. Quritishda ishni tashkil etish	12	Quritishda ishlab chiqarishni quvvatini aniqlash.	2	Grafoanalitik hisob usuli bilan quritish	4	Bug'doy quritishda qo'llaniladigan jihozlar va texnologik jarayonlarni borishi.	6
6	6-mavzu. Quritishda ishni nazorat qilish	12	Bug'doy quritish tartibi. Quritish naziroyasini asoslari. Ventilyatorlarni tanlash. Quritish jarayonida taqsimlash.	4			Kameraли quritkichlar.	8
7		6					Zamonaviy texnologiya asosidagi quritkichlari.	6
	Jami	90	Jami	14	Jami	16	Jami	46

Nº	Laboratoriya ishi mavzulari	Soat
1	Don sifatini tahlil etish.	2
2	Donning namlik miqdorini aniqlash.	2
3	Dondagi aralashmalar miqdorini aniqlash.	2
4	Yormabop donlarni sifat ko'rsatkichlarini aniqlash	4
5	Unning noboplrik xususiyatlarini aniqlash.	2
6	Donning yangilik ko'rsatkichini aniqlash.	2
JAMI		14

8.Talabalar bilimini baholash

Nº	Baholash turi	Topshiriqlar turi	Topshiriq soni	Har bir topshiriq uchun ajratilgan ball	Jami
1	Joriy baholash	Mustaqil ish topshiriqlari	4	3,25	13
		Amaliy mashg'ulotlardagi ishtiroki	5	3	15
		Laboratoriya mashg'ulotlardagi ishtiroki	6	2	12
2	Oraliq baholash	Mustaqil ish topshiriqlari	1	8	8
		Yozma, og'zaki yoki test	1	12	12
3	Yakuniy baholash	Yozma, og'zaki, ijodiy ish, test va h.k.	1	40	40
4	Jami		18		100

Izoh: Mustaqil ish topshiriqlarini baholash GulDU Kengashining 11-sonli bayoni bilan tasdqlangan “Talabalar mustaqil ta'limini tashkil qilish tartibi” asosida baholanadi.

Talabaning semestr davomida fan bo'yicha to'plagan umumiy bali har bir nazorat turidan belgilangan qoidalarga muvofiq quyidagi formula orqali hisoblanadi:

$$UB=JN+ON+YaN$$

bu yerda: JN – joriy nazorat; ON – oraliq nazorat; YaN – yakuniy nazorat.

9.ADABIYOTLAR

Asosiy adabiyotlar

- Choriev A.J., Dodaev.Q.O., Ismoilov T.A., Gulyamova Z.D., Samadov O.B., To'htaev Sh.Q. Oziq-ovqat sanoatining umumiy va maxsus uskunalari. O'quv qo'llanma. T. IJOD- PRINT nashriyoti. 2019.582.b.
- Tuxtamisheva G.Q, Sattarov K.K. Oziq-ovqat texnologiyalari asoslari. O'qov qo'llanma. Ziyo nashr-matbaa nashriyoti.2022.150 b.
- O'zbekiston Respublikasi oziq-ovqat sanoati: qisqacha tarixi; rivojlanish istiqbollari; muammolari”, Darslik, prof. Turobjonov S.M. tahriri ostida, T.: “Fan va texnologiya”, 2014 y, 460 b
- Vasiev.M.G va boshqalar. Oziq-ovqat texnologiyalari asoslari. Darslik. T.Voris-nashriyot. 2012. 400 b.

Qo'shimcha adabiyotlar

- Mirziyoyev SH.M. Buyuk kelajagimizni mard va oljanob xalqimiz bilan birga quramiz. T. “O'zbekiston”, 2017, 488 b.
- Gatilin N.F. Proektirovanie xlebozavodov. Moskva. Pishevaya promishlennost. .1975. 373 b.

3. Kuznesova L.S. Laboratorniy praktikum po texnologii konditerskogo proizvodstva. Oqquz qo'llanma. Moskva. Pishevaya promishlennost. 1980.181b.

4. Лебедев В.Г. Физиология питания: Учебное пособие., Ярославль: ЯрГУ,-2009.- 112 стр.

5. Sattarov.K.K. Non, makaron va qandolat mahsulotlarini ishlab chiqarish korxonalarini uskulalari» fani bo'yicha o'quv uslubiy majmua. Guliston. 2023. 250.b.

Axborot manbaalari

1. <https://hemis.guldu.uz/>
2. <http://portal.guldu.uz/>
3. <http://www.uzdon.uz/>
4. www.biotex.com
5. www.ziyonet.uz
6. <https://www.agro.uz/uz/>
7. <https://www.agro.uz/uz/>

10. Akademik talablar

O'qituvchi va talaba o'rtaсидаги о'заро munosabat samimiyl va beg'araz bo'lishi lozim, talaba mustaqil bajargan topshiriqlarni belgilangan tartibda elektron pochta yoki o'quv platforma orqali yuboradi va javobni ham shu tartibda oladi.